

Fatima Mahmutćehajić^{1*} • Vedad Silajdžić^{2*3*}

**OSNIVANJE PODUZEĆA PREKO INTERNETA, PRIJAVA
DOKUMENATA I INFORMACIJA KROZ INTERNET I OBJAVA
PODATAKA U ZAKONU EUROPSKE UNIJE**

**ESTABLISHMENT OF COMPANIES VIA THE INTERNET,
REGISTRATION OF DOCUMENTS AND INFORMATION
THROUGH THE INTERNET AND PUBLICATION OF DATA IN
EUROPEAN UNION LAW**

Sažetak

Kontinuiranim naporima da se uvede moderan i učinkovit okvir za pravo trgovačkih društava, u srpnju 2019. usvojena je Direktiva (EU) 2019/1151 o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u vezi s upotrebom digitalnih alata i postupaka u zakonu o trgovačkim društvima. Cilj ove promjene je poboljšati poslovno okruženje u Europskoj uniji. Poboljšanje kvalitete zakonodavnog postupka važno je za strukturne reforme. Alati koji su sve više inkluzivni i sve se temelje na dokazima korisni su za proces donošenja zakona. Uvođenje usklađenih pravila za upotrebu digitalnih alata i prekograničnih postupaka olakšalo bi i smanjilo troškove osnivanja tvrtki u zemlji i inozemstvu, kao i poslovanja u samoj Europskoj uniji.

Ključne riječi: pravo trgovačkih društava, Europska unija, registar tvrtki, internet.

Abstract

Through continuous efforts to introduce a modern and effective framework for company law, Directive (EU) 2019/1151 amending Directive (EU) 2017/1132 regarding the use of digital tools and procedures in company law was adopted in July 2019. The aim of this change is to improve the business environment in the European Union. Improving the quality of the legislative process is important for structural reforms. Tools that are increasingly inclusive and all evidence-based are

useful for the law-making process. The introduction of harmonized rules for the use of digital tools and cross-border procedures would facilitate and reduce the costs of setting up companies in the country and abroad, as well as doing business in the European Union itself.

Keywords: *company law, European Union, company register, internet.*

1. UVOD

Europsko pravo trgovačkih društava djelomično je kodificirano Direktivom (EU) 2017/1132 s obzirom na određene aspekte prava trgovačkih društava, a države članice još uvijek imaju na snazi razne zakone o trgovačkim društvima koji se s vremena na vrijeme mijenjaju i usklađuju s EU smjernicama i propisima. Kontinuiranim naporima na uvođenju modernog i djelotvornog okvira za pravo trgovačkih društava, u srpnju 2019. usvojena je Direktiva (EU) 2019/1151 o izmjeni Direktive (EU) 2017/1132 u vezi s upotrebom digitalnih alata i postupaka u zakonu o trgovačkim društvima. Cilj ove promjene je poboljšati poslovno okruženje u Europskoj uniji. Zapravo, učinkovit okvir za korporativno upravljanje i modernizaciju zakona o trgovačkim društvima stvara pozitivno poslovno okruženje na unutarnjem tržištu Europske unije, s ciljem poticanja stvaranja poslovanja (poglavlje IV, poglavlje 2 UFEU-a) i provođenja temeljnih prava i sloboda. poduzetništva, a utvrđena je Poveljom o temeljnim pravima Europske unije. Članak 2. Ugovora o Europskoj uniji "Europska unija temelji se na nizu zajedničkih vrijednosti koje uključuju temeljna prava, demokraciju i vladavinu zakona". Kao što je navedeno u Komunikaciji Komisije: Jačanje vladavine prava u Uniji, Nacrt akcijskog plana (COM / 2019/343 konačno) vladavina zakona dobro je uspostavljeno načelo s jasno definiranim osnovnim značenjem. Vladavina prava i pravna sigurnost presudni su za dobro funkcioniranje Europske unije kao područja slobode, sigurnosti i pravde te kao jedinstvenog tržišta.

Kao što je navedeno u sažetku Procjene učinka EU paketa prava trgovačkih društava (SWD / 2018/142), nacionalna pravila o upotrebi digitalnih alata (npr. Za upis u registar i predaju dokumenata u poslovni registar) razlikuju se među zemljama ili ne postoje, a postojeće zakonodavstvo EU-a predviđa samo vrlo ograničenu upotrebu takvih alata. Konkretno, ne postoje odredbe o registraciji tvrtki na mreži. Nedostatak sposobnosti korištenja relevantnih digitalnih alata prepreka je postizanju njihove slobode osnivanja. Slično tome, s obzirom na nedostatak pouzdanog pravnog okvira EU-a za prekogranične podjele i transformacije i neučinkovitost važećih pravila EU-a o prekograničnim spajanjima, tvrtke se suočavaju s poteškoćama u pristupu tržištima u drugim državama članicama i često moraju pronaći skupe alternative izravni postupci.

Studija o digitalizaciji prava trgovačkih društava (Alexandropoulou, Senini i Somers: 2017) analizirala je situaciju u vezi s uporabom digitalnih alata u zakonu trgovačkih društava, s ciljem mjerenja koristi, ograničenja i izazova povezanih s digitalizacijom. Ova studija predstavlja detaljnu analizu 14 država članica (Belgija, Češka, Cipar, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Poljska, Portugal, Španjolska i Velika Britanija) u vezi s registracijom, postupcima objavljivanja, kao i kao neki postupci koji se

– odnose na zakone o trgovačkim društvima i razvojne procese u postupcima registracije.

Nedovoljna pravila o registraciji, podnošenju dokumenata i objavljivanju na internetu ili odstupanja od takvih pravila u državama članicama stvaraju nepotrebne troškove i opterećenja za tvrtke koje žele pokrenuti ili proširiti svoje poslovanje putem interneta registracijom podružnice ili podružnice ili ispunjavanjem posebnih zahtjeva. To može dovesti do propuštenih poslovnih prilika zbog kašnjenja u registraciji poduzeća ili, u najgorem slučaju, do odustajanja od pokretanja posla. U usporedbi s rimskim dobom (Fleckner, M.A., 2011), danas svjedočimo da su tehnološki razvoj, povećana znanja o poslovnim procesima i poslovnim pitanjima, kao i procesi globalizacije, utjecali na značajan razvoj prava trgovačkih društava. Uz sve navedeno, u pravnoj teoriji i praksi otvara se niz novih pitanja na području prava trgovačkih društava. Kako Big Data i novi algoritmi poboljšavaju ravnateljstvu bazu informacija o odlučivanju, a pritom se moraju koristiti? S druge strane, Spidler (Spidler, G., 2019) navodi da je IT sigurnost postala jedan od glavnih zadataka direktora, jer digitalizacija svih faza rada u tvrtkama zahtijeva potrebne standarde IT sigurnosti kako bi se izbjegli egzistencijalni rizici u događaj napada. Nadalje, Blockchain kao nova tehnologija omogućuje sigurnu identifikaciju svih vrsta transakcija, uključujući automatizirane ugovore (tzv. Pametne ugovore) koji bi mogli poboljšati postupke u tvrtkama. Fenomen bliske suradnje različitih partnera koji koriste digitalne tijekom rada i poluinteligentne agente (tzv. Industrija 4.0) također je jedno od područja koje je u središtu rasprava o pravnoj teoriji i praksi (više u: Spidler, G., 2019).

Uz to, Procjena učinka Paketa zakona o trgovačkim društvima EU (2018.) ističe da se inicijativom za usvajanje Direktive 2019/1151 želi razviti i produbiti jedinstveno tržište te ga učiniti pravednijim i predvidljivijim omogućujući tvrtkama da sve više koriste mogućnosti koje ponude. Očekuje se da će inicijativa potaknuti otvaranje novih radnih mjesta, rast i ulaganja te da će imati izuzetno pozitivan utjecaj na mala i srednja poduzeća (EU CS Working Work Document Procjena učinka SWD / 2018/141 final - 2018/0113 (COD)). Također se očekuje da će ove promjene podržati stvaranje jedinstvenog digitalnog tržišta poboljšavanjem upotrebe digitalnih tehnologija tijekom cijelog života društva, pružajući tako tvrtkama veću pravnu sigurnost i smanjujući troškove. Države članice moraju ukinuti zakone, propise i administrativne odredbe potrebne za usklađivanje s Direktivom 2019/1151 do 1. kolovoza 2021. godine.

Postizanje povezanog i pravednijeg unutarnjeg tržišta jedan je od deset ključnih prioriteta Komisije, zajedno s razvojem jedinstvenog digitalnog tržišta. Strategija jedinstvenog digitalnog tržišta (COM (2015) 192 final) i Akcijski plan eUprave (COM (2016) 179 final) naglašavaju ulogu javne uprave u pomaganju poduzećima da lako započnu posao, posluju putem Interneta i prekogranično. Akcijski plan e-uprave posebno prepoznaje važnost poboljšane upotrebe digitalnih alata u ispunjavanju zahtjeva zakona o trgovačkim društvima.

2. OSNIVANJE PODUZEĆA KROZ INTERNET

Procesu usvajanja Direktive (EU) 2019/1151 prethodile su opsežne studije i studije izvodljivosti. U studiji iz 2017. (Alexandropoulou, Senini i Somers: 2017.) u

završnim razmatranjima jasno je istaknuto da bi države članice trebale pojednostaviti postupke i smanjiti administrativna opterećenja, optimizirati procese javne uprave kako bi došle do predloženih opcija politike i integrirati mrežne alate, uključujući solidne i prekogranične dokazane zaštitne mjere. Proces digitalizacije izazov je za tradicionalni pravni poredak i u tom je kontekstu Europska komisija svoj zakonodavni fokus postavila na područje prava EU-a. Kao što neki autori ističu (Omlor, S.:2018), spomenuti Reformski paket u području prava trgovačkih društava uglavnom uspijeva kombinirati inovacije i tradiciju. Direktiva (EU) 2019/1151 i njena rješenja u području prava trgovačkih društava izuzetno su važna, jer ona oblikuje budućnost zakonodavstva u području prava trgovačkih društava i njegovu povezanost s procesima digitalizacije. U sljedećem tekstu ovog rada predstaviti će se rješenja Direktive (EU) 2019/1151 koja se odnose na osnivanje tvrtki putem Interneta, predaju dokumenata i informacija putem Interneta i objavljivanje podataka.

Osnivanje poduzeća putem Interneta regulirano je člankom 13g. Direktiva (EU) 2019/1151. Države će osigurati da se osnivanje tvrtki putem Interneta može u potpunosti provesti putem Interneta, bez potrebe da se podnositelj zahtjeva osobno pojavi pred bilo kojim nadležnim tijelom ili osobom ili tijelom ovlaštenim prema nacionalnom zakonu da se bave bilo kojim aspektom uspostavljanja tvrtke na mreži, o osnivanju tvrtke, u skladu s odredbama članka 13.b stavka 4. Ako je to opravdano javnim interesom kako bi se osiguralo poštivanje pravila o poslovnoj sposobnosti i ovlaštenju podnositelja zahtjeva za zastupanje tvrtke, svako nadležno tijelo ili osoba ili tijelo u okviru nacionalnog zakona za rješavanje bilo kojeg aspekta osnivanja tvrtke putem Interneta, uključujući sastavljanje akta o osnivanju, može zahtijevati fizičku nazočnost podnositelja zahtjeva. Države članice osiguravaju da se u takvim slučajevima fizička prisutnost podnositelja zahtjeva može zahtijevati samo u pojedinačnim slučajevima ako postoje razlozi za sumnju u poštivanje pravila iz članka 13g (3) (a). Države članice osiguravaju da se svi drugi koraci postupka mogu i dalje provoditi putem Interneta.

Međutim, države članice mogu odlučiti da za vrste društava koja nisu navedena u Prilogu II.A osnivanje putem Interneta nije moguće. Dodatak II A pruža pregled vrsta tvrtki na koje su izravno pogođene odredbe Direktive o osnivanju poduzeća putem Interneta: Belgija: *société privée à responsabilité limitée* ispravnost govora; - Bugarska: društvo s ograničenom odgovornošću, samostalno društvo s ograničenom odgovornošću; - Češka: *společnost s ručením omezeným*; - Danska: *Anpartsselskab*; - Njemačka: *Gesellschaft mit beschränkter Haftung*; - Estonija: *osaühing*; - Irska: *privatna tvrtka ograničena dionicama ili jamstvom / cuideachta phríobháideach faoi theorainn scaireanna nó ráthaíochta, određeno društvo za djelatnost / cuideachta ghníomhaíochta ainmnithe*; - Grčka: *εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία*; - Španjolska: *sociedad de responsabilidad limitada*; - Francuska: *société à responsabilité limitée, entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée, société par actions pojednostavljenje, société par actions pojednostavljenje unipersonnelle*; - Hrvatska: društvo s ograničenom odgovornošću, jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću; - Italija: društvo s ograničenom odgovornošću, društvo s ograničenom odgovornošću; - Cipar: *ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή / και με εγγύηση*; - Latvija: *sabiedrība ar ierobežotu atbildību*; - Litva: *uždaroji akcinė bendrovė*; - Luksemburg: društvo s

– ograničenom odgovornošću; - Mađarska: korlátolt felelősségű társaság; - Malta: privatno društvo s ograničenom odgovornošću; - Nizozemska: besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid; - Austrija: Gesellschaft mit beschränkter Haftung; - Poljska: spółka z ograniczoną odpowiedzialnością; - Portugal: sociedade por quotas; - Rumunjska: societate cu răspundere limitată; Slovenija: društvo s ograničenom odgovornošću; - Slovačka: spoločnosť s ručením obmedzeným; - Finska: yksityinen osakeyhtiö / privat aktiebolag; - Švedska: privat aktiebolag; - Ujedinjeno Kraljevstvo: privatna tvrtka ograničena dionicama ili jamstvom.“

Navedenom

Direktivom, jasno je određeno da države članice utvrđuju detaljna pravila za osnivanje privrednih društava putem interneta, uključujući pravila o upotrebi obrazaca (član 13h) te o dokumentima i informacijama potrebnima za osnivanje privrednog društva. U okviru tih pravila države članice osiguravaju da se takvo osnivanje privrednog društva putem interneta može provesti podnošenjem dokumenata ili informacija u elektroničkom obliku, uključujući elektroničke preslike dokumenata i informacija. U skladu sa članom 16.a stav 4. elektroničke preslike i preslike na papiru izdane podnositelju zahtjeva potvrđuju se kao "istinite preslike", osim ako podnositelj zahtjeva odustane od takve potvrde.

Prethodno spomenutim detaljnim pravilima za osnivanje privrednih društava, predviđa se najmanje sljedeće: (a) postupci kojima se osigurava da podnositelji zahtjeva imaju potrebnu pravnu sposobnost i ovlast za zastupanje privrednog društva; (b) način provjere identiteta podnositelja zahtjeva u skladu s člankom 13.b a vezano za priznavanje sredstava identifikacije za potrebe internetskih postupaka; (c) zahtjevi u skladu s kojima se podnositelji zahtjeva moraju koristiti uslugama povjerenja iz Uredbe (EU) br. 910/2014; (d) postupci za provjeru zakonitosti djelatnosti privrednog društva u mjeri u kojoj su takve provjere predviđene nacionalnim pravom; (e) postupci za provjeru zakonitosti firme u mjeri u kojoj su takve provjere predviđene nacionalnim pravom; (f) postupci za provjeru imenovanja direktora.

Uz navedena Pravila može se posebno predvidjeti i sljedeće: (a) postupci za osiguravanje zakonitosti akata o osnivanju privrednog društva, uključujući provjeru pravilne upotrebe obrazaca; (b) posljedice diskvalifikacije direktora koju su provela nadležna tijela u bilo kojoj državi članici; (c) uloga javnog bilježnika/notara ili bilo koje druge osobe ili tijela ovlaštenog u okviru nacionalnog prava za rješavanje bilo kojeg aspekta osnivanja privrednog društva putem interneta; (d) isključenje osnivanja putem interneta ako se temeljni kapital privrednog društva uplaćuje doprinosom u stvarima i pravima. Navedene odredbe primjenjuju se *mutatis mutandis* na podnošenje dokumenata i informacija putem interneta (član 13.j stav 4).

Države članice ne mogu uvjetovati osnivanje privrednog društva putem interneta dobivanjem bilo kakve dozvole ili odobrenja prije dovršetka upisa privrednog društva u registar, osim ako je takav uvjet neophodan za pravilan nadzor određenih djelatnosti utvrđen nacionalnim pravom. Ako je u okviru postupka osnivanja privrednog društva potrebna uplata temeljnog kapitala, države članice osiguravaju da se takva uplata može izvršiti putem interneta, na račun otvoren u banci koja posluje unutar Unije. U skladu sa članom 13.e (Plaćanje) Ako je potrebno izvršiti plaćanje, države članice osiguravaju da se to plaćanje može izvršiti preko široko dostupne internetske platne usluge koja se može koristiti za prekogranična plaćanja i koja omogućuje

identifikaciju osobe koja je izvršila uplatu, a nudi je financijska institucija ili pružatelj platnih usluga s poslovnim nastanom u državi članici. Nadalje, države članice osiguravaju da se dokaz o takvoj uplati može dostaviti putem interneta.

Države članice osiguravaju dovršetak osnivanja privrednog društva putem interneta u roku od pet radnih dana ako su osnivači privrednog društva isključivo fizičke osobe koje koriste obrasce iz članka 13.h (Obrasci za osnivanje privrednih društava putem interneta), ili u ostalim slučajevima u roku od deset radnih dana, računajući od kasnijeg od sljedećih datuma: (a) datuma dovršetka svih potrebnih formalnosti za osnivanje putem interneta, uključujući prijem svih dokumenata i informacija koje su u skladu s nacionalnim pravom od strane nadležnog tijela ili osobe ili tijela ovlaštenog u okviru nacionalnog prava za rješavanje bilo kojeg aspekta osnivanja privrednog društva; (b) datuma plaćanja naknade za upis u registar, plaćanja temeljnog kapitala u gotovini ili uplate temeljnog kapitala doprinosom u stvarima i pravima, kako je predviđeno nacionalnim pravom. Ako postupak nije moguće dovršiti unutar navedenih rokova, države članice osiguravaju da podnositelj zahtjeva bude obaviješten o razlozima kašnjenja.

3. OBRAZCI ZA OSNIVANJE PODUZEĆA KROZ INTERNET

Države članice čine dostupnim obrasce, za vrste privrednih društava navedene u Prilogu II.A, na portalima za upis ili internetskim stranicama kojima se može pristupiti putem jedinstvenog digitalnog pristupnika. Države članice mogu učiniti dostupnim na internetu i obrasce za osnivanje drugih vrsta privrednih društava. Države članice osiguravaju da navedene obrasce mogu upotrebljavati podnositelji zahtjeva u okviru postupka osnivanja privrednog društva putem interneta iz člana 13.g (Osnivanje privrednih društava putem interneta). Ako podnositelji zahtjeva upotrebljavaju te obrasce u skladu s pravilima (član 13.g.stav 4 tačka a) smatra se da je ispunjen zahtjev (član 10) prema kojem se akti o osnivanju privrednog društva sastavljaju i ovjeravaju u odgovarajućem pravnom obliku ako nije predviđen preventivni upravni ili sudski nadzor. Važno je istaći da navedena Direktiva ne utječe ni na jedan zahtjev iz nacionalnog prava za sastavljanje akata o osnivanju u odgovarajućem pravnom obliku, sve dok je moguće osnivanje putem interneta u skladu s članom 13.g (Osnivanje privrednih društava putem interneta).

Države članice obrasce čine dostupnim barem na službenom jeziku Unije koji uglavnom razumije najveći mogući broj prekograničnih korisnika. Obrasci na jezicima koji nisu službeni jezik ili jezici dotične države članice dostupni su isključivo u informativne svrhe, osim ako ta država članica odluči da je moguće osnivanje privrednog društva uz korištenje obrazaca i na tim drugim jezicima. Sadržaj obrazaca uređuje se nacionalnim pravom.

4. PRIJAVA DOKUMENATA I INFORMACIJA O PODUZEĆU KROZ INTERNET

U skladu sa odredbama člana 14. Direktive 2017/1132 dokumenti i podaci koje

privredna društva moraju obavezno objavljivati: (a) akta o osnivanju te, ako je sadržan u zasebnom aktu, statuta; (b) svih izmjena akata iz tačke (a), uključujući produžetak trajanja privrednog društva; (c) nakon svake izmjene akta o osnivanju ili statuta, cjelokupnog teksta akta o osnivanju ili statuta prema zadnjoj izmjeni; (d) imenovanja, prestanka obavljanja funkcije i podataka o osobama koje kao tijelo osnovano u skladu sa zakonom, ili kao članovi takvog tijela su ovlaštene zastupati privredno društvo u poslovanju s trećim osobama te u pravnim postupcima; iz objave treba biti očito mogu li osobe koje su ovlaštene zastupati društvo to činiti samostalno ili trebaju djelovati zajednički (i), te podatke (ii) sudjeluju li u upravljanju privrednim društvom, nadzoru nad njime ili kontroli privrednog društva; (e) najmanje jednom godišnje, iznosa upisanog temeljnog kapitala, ako se u aktu o osnivanju ili statutu spominje odobreni temeljni kapital, osim ako povećanje upisanog temeljnog kapitala iziskuje izmjenu statuta; (f) računovodstvenih dokumenata za svaku financijsku godinu koji se moraju objaviti u skladu s direktivama Vijeća 86/635/EEZ (1) i 91/674/EEZ (2) te Direktivom 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća; (g) svake promjene sjedišta privrednog društva; (h) likvidacije društva; uz obavezu objavljivanja (i) svake sudske odluke kojom je utvrđena ništavost privrednog društva; (j) imenovanja likvidatora, podatke o njima i njihove ovlasti, osim ako te ovlasti izričito i isključivo proizlaze iz zakona ili statuta privrednog društva; (k) svakog završetka postupka likvidacije i, u državama članicama u kojima brisanje iz registra za sobom povlači pravne posljedice, svako takvo brisanje. Države

članice, u skladu sa odredbama Direktive 2019/1151, osiguravaju da se dokumenti i informacije iz prethodno navedenog člana 14 Direktive 2017/1132., uključujući sve izmjene dokumenata i informacija, mogu podnijeti u registar putem interneta i to u roku određenom propisima države članice u kojoj je privredno društvo upisano u registar. Države članice osiguravaju da se takvo podnošenje dokumenata i informacija može u potpunosti provesti putem interneta bez potrebe za osobnim pojavljivanjem podnositelja zahtjeva pred bilo kojim nadležnim tijelom ili osobom ili tijelom ovlaštenim u okviru nacionalnog prava za obradu podnošenja dokumenata i informacija putem interneta, podložno odredbama vezanim za priznavanje sredstava identifikacije za potrebe internetskih postupaka (član 13b. stav 4) i, kada je primjenjivo, člana 13.g stava 8. Države članice osiguravaju da se izvor i cjelovitost dokumenata podnesenih putem interneta mogu elektronički provjeriti, ali mogu zahtijevati da određena privredna društva ili sva privredna društva putem interneta podnesu određene ili sve dokumente i informacije. Moguće je da države članice i dalje dopuštaju privrednim društvima, javnim bilježnicima/notarima ili drugim ili drugim osobama ili tijelima ovlaštenima u okviru nacionalnog prava, i druge oblike podnošenja dokumenata i informacija.

5. OBJAVAU REGISTRU

U svakoj državi članici otvara se spis u središnjem registru, trgovačkom registru ili registru privrednih društava („registar“) za svako privredno društvo koje se u njoj registrira. Države članice osiguravaju da privredna društva imaju europski jedinstven identifikator („EUID“) iz točke 8. Priloga Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2015/884, na temelju kojeg ih se može nedvojbeno identificirati u komunikaciji među registrima

– putem sistema povezivanja registara uspostavljenog u skladu s članom 22. („sistem povezivanja registara”). Taj jedinstveni identifikator sadržava barem elemente koji omogućuju identifikaciju države članice u kojoj se nalazi registar, nacionalnog registra podrijetla i broja privrednog društva u tom registru te, prema potrebi, obilježja za sprječavanje pogrešaka pri identifikaciji.

Svi dokumenti i informacije koji se moraju objaviti na temelju člana 14., a koji su prethodno navedeni u ovom radu, čuvaju se u spisu ili se unose izravno u registar, a predmet unosâ u registar mora biti vidljiv u spisu. Svi dokumenti i informacije iz članka 14. koji su predani, bez obzira na način na koji su podneseni, čuvaju se u spisu u registru ili se unose izravno u registar u elektroničkom obliku. Države članice osiguravaju da sve takve dokumente i informacije koji su podneseni u papirnatom obliku registar što brže pretvori u elektronički oblik.

Države članice osiguravaju da se objavljivanje dokumenata i informacija provodi tako što ih se čini javno dostupnim u registru. Osim toga, države članice mogu zahtijevati da neki ili svi ti dokumenti i informacije budu objavljeni u za to namijenjenom nacionalnom službenom listu ili na jednako djelotvoran način. Taj način podrazumijeva barem korištenje sistema prema kojem se objavljenim dokumentima ili informacijama može pristupiti hronološki preko središnje elektroničke platforme. U takvim slučajevima registar osigurava da se ti dokumenti i informacije iz registra elektroničkim putem pošalju nacionalnom službenom listu ili središnjoj elektroničkoj platformi. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se izbjeglo bilo kakvo odstupanje između onoga što je upisano u registar i onoga što se nalazi u spisu. Države članice koje zahtijevaju objavljivanje dokumenata i informacija u nacionalnom službenom listu ili na središnjoj elektroničkoj platformi poduzimaju potrebne mjere kako bi se izbjeglo bilo kakvo odstupanje između onoga što je objavljeno u registru i onoga što je objavljeno u službenom listu ili na platformi. U slučaju bilo kakvih odstupanja, prednost treba dati dokumentima i informacijama koji su dostupni u registru.

Privredno društvo se može pozivati na dokumente i informacije iz člana 14. Direktive 2017/1132 protiv treće osobe tek nakon što su ti dokumenti i informacije objavljeni u skladu sa stavom 3. člana 16. Direktive 2019/1151, osim ako privredno društvo dokaže da su treće osobe znale za njih. Međutim, u odnosu na transakcije koje se provode prije šesnaestog dana od dana objave, na dokumente i informacije ne može se pozivati protiv trećih osoba koje dokažu da je bilo nemoguće da one znaju za njih. Treće osobe mogu se uvijek pozivati na sve dokumente i informacije u vezi s kojima još nisu završene formalnosti objave, osim ako takve dokumente ili informacije neobjavljivanje lišava učinka.

Države članice osiguravaju da sve dokumente i informacije podnesene u okviru osnivanja privrednog društva, upisa podružnice u registar ili podnošenja dokumenata i informacija od strane privrednog društva ili podružnice registri pohrane u strojno čitljivom formatu koji se može pretraživati ili kao strukturirane podatke.

6. UMJESTO ZAKLJUČKA

Uvođenje usklađenih pravila za upotrebu digitalnih alata i prekograničnih postupaka olakšalo bi i smanjilo troškove osnivanja tvrtki u zemlji i inozemstvu, kao i poslovanja u drugim državama članicama. Baš kao što je istaknuto u samoj Direktivi (EU) 2019/1151, osiguravanje stabilnog pravnog i administrativnog okruženja koje će odgovoriti na nove socijalne i ekonomske izazove globalizacije i digitalizacije presudno je kako bi se osigurali potrebni mehanizmi za zaštitu od zlouporabe i prijevare s jedne strane i postizanje ciljeva kao što su poticanje gospodarskog rasta, stvaranje novih radnih mjesta i privlačenje investicija u Europsku uniju, s druge strane. Porast učinkovitosti mogao bi imati pozitivan utjecaj na potrošače u pogledu cijene i ponude. Tvrtke bi se mogle bolje prilagoditi situaciji na tržištu i promjeni poslovnih prilika, što bi dovelo do jače konkurencije. Korištenje digitalnih alata trebalo bi poticati poduzetništvo i inovacije, jer bi to pružilo više mogućnosti za osnivanje inovativnih društava. Sve navedeno donosi značajne ekonomske i socijalne koristi društvu u cjelini.

LITERATURA

1. Alexandropoulou, A (2019) European Legislative Proposals on Cross-Border Mobility of Companies and the Use of Digital Tools and Processes in Company Law (May 14, 2019). Business and Company Law Review (Dikaio Epihireiseon kai Etairion, Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιριών), 2019, v. 4, pp. 507-516, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3534242>.
2. Alexandropoulou, A., Senini, E., Somers, G., (2017) Study on digitalisation of company law, EU Commission, 2017 https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/dg_just_digitalisation_of_company_law_final_report.pdf.
3. COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT EXECUTIVE SUMMARY OF THE IMPACT ASSESSMENT Accompanying the document Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive (EU) 2017/1132 as regards the use of digital tools and processes in company law and Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive (EU) 2017/1132 as regards cross-border conversions, mergers and divisions SWD/2018/142 final - 2018/0113 (COD) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018SC0142&from=EN>
4. COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT IMPACT ASSESSMENT Accompanying the document Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive (EU) 2017/1132 as regards the use of digital tools and processes in company law and Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Directive (EU) 2017/1132 as regards cross-border conversions, mergers and divisions SWD/2018/141 final - 2018/0113 (COD)

- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD%3A2018%3A141%3AFIN>.
5. COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS 2020 Rule of Law Report The rule of law situation in the European Union COM/2020/580 final.
 6. Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council of 14 June 2017 relating to certain aspects of company law *OJ L 169, 30.6.2017* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32017L1132>.
 7. Directive (EU) 2019/1151 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 amending Directive (EU) 2017/1132 as regards the use of digital tools and processes in company law *OJ L 186, 11.7.2019* <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L1151&from=EN>.
 8. Fleckner, M. Andreas (2011) “Corporate Law Lessons from Ancient Rome “.2011. <http://corpgov.law.harvard.edu/2011/06/19/corporate-law-lessons-from-ancient-rome>.
 9. Garben, S. & Govaere, I. 2018. *The EU Better Regulation Agenda: A critical assessment*. Portland, Oregon: Hart Publishing.
 10. JOINT COMMUNICATION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL EU Action Plan on Human Rights and Democracy 2020-2024 JOIN/2020/5 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020JC0005>.
 11. KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, EUROPSKOM VIJEĆU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA Jačanje vladavine prava u Uniji Nacrt za djelovanje COM/2019/343 final <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/hr/ALL/?uri=COM:2019:343:FIN#footnote1>.
 12. KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, EUROPSKOM VIJEĆU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA Jačanje vladavine prava u Uniji Nacrt za djelovanje.
 13. Omlor, S (2018), Digitalization and EU Company Law - Innovation and Tradition in Tandem (October 2, 2018). European Company Law (ECL) Journal, Forthcoming, Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3258980>
 14. Pročišćene verzije Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije Ugovor o Europskoj uniji (pročišćena verzija) Ugovor o funkcioniranju Europske unije (pročišćena verzija) Protokoli Prilozi Ugovoru o funkcioniranju Europske unije Izjave priložene Završnom aktu Međuvladine konferencije na kojoj je donesen Ugovor iz Lisabona potpisan 13. prosinca 2007. Tablice ekvivalenata *OJ C 202, 7.6.2016, p.*

-

- I*-388 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX%3A12016ME%2FTXT>.
15. Rezolucija Evropskog parlamenta od 16. maja 2017. o Akcijskom planu EU-a za e-upravu 2016. – 2020; 2016/2273(INI).
 16. Spindler G., (2019) Digitalization and Corporate Law - A View from Germany, European Company and Financial Law Review, Volume 16, Issue 1-2, 2019, De Gruyter | 2019 DOI: <https://doi.org/10.1515/ecfr-2019-0009>.
 17. Use of digital tools and processes in company law 2018/0113(COD).